

'De vonk slaat over van dorp tot dorp'

Hoogleraar duurzaamheid Anke van Hal wil dat er meer geleerd wordt van successen uit het verleden. Cobouw belicht wekelijks een aantal geslaagde projecten. Van Hal voorziet ze van commentaar. Deel 4: Energie(k)loket Tytsjerksteradiel.

Van onze medewerker Peter de Lange **Tytsjerksteradiel** - Op initiatief van het gemeentebestuur bespraken bouwbedrijven in Tytsjerksteradiel in 2011 met banken en makelaars mogelijkheden om werk te creëren in crisistijd. Uit dit overleg kwam het Energie(k)loket voort: een consortium van twaalf bedrijven en twee banken die woningeigenaren actief en deskundig informeren over mogelijkheden het gasverbruik te verminderen. Deze aanpak blijkt uiterst succesvol. Inmiddels zijn ruim driehonderd woningen in de Friese gemeente verduurzaamd. Deze herfst krijgt de campagne een vervolg. Het Energie(k)loket verwierf landelijke bekendheid toen het vorig jaar door Meer Met Minder, een gezamenlijk initiatief van de overheid, bouw-, installatie- en energiebedrijven, werd bekroond met de prijs voor het meest succesvolle energiebesparingsproject. Een opzienbarend resultaat, waarvan CDA-wethouder Doeke Fokkema en projectleider Willem Bil zelf ook stonden te kijken. "Het is heel hard gegaan", beamen ze. Volgens Bil is dat mede te danken aan het inschakelen van een onafhankelijk deskundige van Woningkeur Nederland, die woningbezitters objectief adviseerde over kosten en rendement van eventuele ingrepen in hun huis. "Dat was cruciaal voor het welslagen van

het project." Het feit dat de gemeente achter het Energie(k)loket staat, heeft zeker ook bijgedragen aan de geloofwaardigheid en het succes, meent Fokkema.

Het Energie(k)loket had eigenlijk vanaf dag één de wind mee. De spectaculaire start op 11 november 2011 vestigde meteen leders aandacht op het initiatief. Radio en tv berichtten uitgebreid hoe in Gytjerk door het consortium een woning uit de jaren zeventig in minder dan één etmaal werd verduurzaamd door ramen, vloeren en wanden te isoleren. Het voorspelde gunstige effect van deze ingreep op de energierekening trok meteen de eerste woningeigenaren over de streep.

In de daarop volgende weken en maanden meldden zich steeds meer woningbezitters bij het Energie(k)loket. Ze konden er een quick scan van hun woning aanvragen en daarna met een bedrijf naar keuze in onderhandeling treden over de uitvoering. Met het oog op de gewenste concurrentie stond het gemeentebestuur erop dat in het consortium alle deelnemende branches (installateurs, aannemers, glaszetters en isolatiebedrijven) met ten minste twee verschillende ondernemingen zouden zijn vertegenwoordigd. Daarnaast worden volgens Fokkema ook regelmatig bedrijven van buiten het consortium ingeschakeld.

Isolatie

De meest voorkomende energiebesparende ingreep bestaat uit de isolatie van de gevel en de bodem van een woning, vertelt Willem Bil. Dat kost gemiddeld minder dan 4500 euro. Voor de financiering maken veel inwoners gebruik van een speciaal voor dit doel ontworpen lening van Rabobank en Friesland Bank samen. Doordat de

Reactie Anke van Hal

"Wij zijn vol bewondering over dit project. Het laat zien tot welke meerwaarde een goede samenwerking kan leiden. Maar het toont ook de meerwaarde van het benutten van kennis uit andere vakgebieden aan. De eendaagse renovatie met al zijn PR is bijvoorbeeld een toonbeeld van goede marketing. En het bieden van keuzevrijheid door niet één, maar meerdere bedrijven per specialisatie te betrekken toont psychologisch inzicht. Het mooiste is natuurlijk de zichtbaarheid van het project. Goed voorbeeld doet hier aantoonbaar goed volgen. Leuk detail: woningen die zijn aangepakt krijgen als gemeentelijke pluim een tegeltje op een brug."

strookkosten aanmerkelijk dalen, verdient de investering zich in circa zes jaar terug.

De gemeente Tytsjerksteradiel verstrekt aan individuele deelnemers geen subsidie op het maatregelenpakket, maar draagt wel een deel van de totale projectkosten. Fokkema: "Wij hebben de organisatie getrokken, de modelwoning beschikbaar gesteld en menskracht ingezet. En we betalen mee aan de quickscan, waardoor een woningeigenaar al voor 25 euro een bouwkundige over de vloer krijgt." Er zijn verschillende redenen waarom de gemeente zich inspant om van het Energie(k)loket een succes te maken. Wethouder Fokkema: "In de eerste plaats vormen bouwgerelateerde bedrijven een belangrijke economische factor in onze gemeente. Het is mede onze zorg die mensen aan het werk te houden. Daarnaast willen wij helpen de CO₂-uitstoot te verminderen. En tenslotte denken we aan de portemonnee van de minima, waarvan onze gemeente er nogal wat telt. Zeker voor deze groep is het van belang dat de energierekening omlaag kan."

De laagste inkomens profiteerden tot dusverre niet van het project. Daar komt in de vervolgfase verandering in, belooft Bil. Werden in de eerste twee jaar met name woningen van voor 1992 in particulier bezit aangepakt, nu gaat de aandacht uit naar de rijtjes- en corporatiewoningen. Minder vermogende bewoners kunnen voor verduurzaming van hun huis de gebruikmaken van de duurzaamheidslening die het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten speciaal in de drie noordelijke provincies verstrekt. Bil en Fokkema verwachten opnieuw grote belangstelling. "Het is herfst; het wordt kouder en vroeg donker, mensen gaan weer op hun energierekening letten", zegt Fokkema. Bil heeft louter positieve geluiden vernomen tijdens de eerste gesprekken met buurtverenigingen in de vier dorpen van Tytsjerksteradiel waarop het project zich nu op richt. "De vonk slaat over van dorp tot dorp", verzekert hij. "Energie komt op steeds meer plaatsen op de agenda te staan."

Projectleider Willem Bil en CDA-wethouder Doeke Fokkema bij het Energie(k)loket. Foto: Het Hoge Noorden/Jaap Schaaf